

İş Mahkemeleri Kanun Tasarı'nın yasalaşması ve zorunlu arabuluculuk uygulamasının hayata geçmesine ilişkin değerlendirmede bulunan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, artık iş davaları açılırken önce arabulucuya başvurulması şartı aranacağını vurguladı. Hisarcıklioğlu, düzenleme için hükümete, muhalefet partilerine ve emeği geçenlere teşekkür etti. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu İş Mahkemeleri Kanun Tasarısı'nın yasalaşmasına ilişkin olarak yaptığı açıklamada, "Bu düzenlemeyle iki yıl süren iş davaları bir veya birkaç günde çözülecek; yıllardır bir arada üretim ve hizmet sağlayan işçi ve işverenler arabuluculuk sistemiyle yargıya gitmeden uyuşmazlıklarını çözecek. Arabuluculukta taraflar kararları kendileri verecekleri için hasım olarak değil el sıkışarak ayrılacaklar. Bu düzenleme için hükümetimize, muhalefet partilerine ve emeği geçenlere teşekkür ederim" diye konuştu.

İş Mahkemeleri Kanunu'nun getirdiği bazı değişiklikleri iş dünyasının ayrıntıları ile öğrenmesinin önemine işaret eden TOBB Başkanı, Kanuna veya bireysel ya da toplu iş sözleşmesine dayanan işçi, işveren alacağı, tazminatı ve işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmasının artık dava şartı olarak aranacağını altını çizdi. Arabulucuya başvurma zorunluluğu için alacak veya tazminat talebinin iş ilişkisinden kaynaklanması gerekecek.

Hisarcıklioğlu yasalaşan düzenlemeye ilişkin şunları söyledi: "İşçi kıdem, ihbar gibi tazminat ve fazla mesai, yıllık izin gibi ücret; işveren de alacak ve tazminat kalemleri için dava açmadan önce arabulucuya başvuracak. İşçi veya işverenin iş ilişkisi kapsamında birbirlerine hakaret etmekten kaynaklanan ya da işçinin iş yerindeki işverene ait mal ve malzemelere zarar vermesinden doğan tazminat talepleri de dava açılmadan önce arabulucuya götürülecek.

İş kazası veya meslek hastalığından kaynaklanan maddi, manevi tazminat davaları, bunlarla ilgili rücu davalarında, arabuluculuk şartı aranmayacak."

-İş Mahkemesi Kanunu ile neler değişti?

TBMM'den geçen düzenlemeye göre; taraflardan biri, geçerli bir mazeret göstermeden ilk toplantıya katılmazsa, arabuluculuk faaliyetinin sona ermesi durumunda toplantıya katılmayan taraf, davada kısmen veya tamamen haklı çıksa bile yargılama giderinin tamamından sorumlu olacak. Ayrıca bu taraf lehine vekâlet ücretine hükmedilmeyecek. Her iki tarafın da ilk toplantıya katılmadığı için sona eren arabuluculuk faaliyeti üzerine açılacak

davalarda taraflar, yaptıkları yargılama giderlerini kendileri karşılayacak. Taraflar, arabuluculuk sonunda anlaşılırsa arabuluculuk ücreti, belirtilen tarifeye göre, aksi kararlaştırılmadıkça taraflarca eşit şekilde karşılanacak.

İşe iade talebiyle yapılan görüşmelerde tarafların anlaşmaları durumunda, arabulucuya ödenecek ücretin belirlenmesinde işçiye işe başlatılmaması halinde ödenecek tazminat miktarı ile çalıştırılmadığı süre için ödenecek ücret ve diğer haklarının toplamı, tarifenin ikinci kısmı uyarınca üzerinde anlaşılan miktar olarak kabul edilecek.

-Arabuluculuk hizmet tarifesi

Arabuluculuk sonunda taraflara ulaşılamaması, taraflar katılmadığı için görüşme yapılamaması veya 2 saatten az süren görüşmeler sonunda tarafların anlaşamamaları hallerinde, 2 saatlik ücret tutarı ilerde haksız çıkacak taraftan tahsil edilmek üzere Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenecek. 2017 yılı Arabuluculuk Ücret Tarifesine göre bir saatlik ücret miktarı 120 lira olduğundan, bu rakam 240 liradan az olamayacak.

Asıl işveren-alt işveren ilişkisinin varlığı halinde işe iade talebiyle arabulucuya başvurulduğunda, anlaşmanın gerçekleşebilmesi için işverenler, arabuluculuk görüşmelerine birlikte katılacak, iradeleri birbirine uygun olacak. Arabuluculuk bürosu tarafından yapılması gereken zaruri giderler; arabuluculuk sonunda anlaşmaya varılırsa anlaşma uyarınca taraflarca ödenecek, anlaşmaya varılamazsa ilerde haksız çıkacak taraftan tahsil olunmak üzere bütçeye konulan ödenekten karşılanacak.

- Arabulucu çözüm önerecek

Arabuluculuk bürosuna başvurulmasından, son tutanağın düzenlendiği tarihe kadar geçen sürede zaman aşımı duracak, hak düşürücü süre işlemeyecek. Arabuluculuk görüşmelerine taraflar bizzat, kanuni temsilcileri veya avukatları aracılığıyla katılabilecek. İşverenin yazılı belgeyle yetkilendirdiği çalışanı da görüşmelerde işvereni temsil edebilecek ve son tutanağı imzalayabilecek. Arabuluculuk görüşmeleri, taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, arabulucuyu görevlendiren büronun bağlı bulunduğu adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonunun yetki alanı içinde yürütülecek.

İş sözleşmesi feshedilen işçi, fesih bildiriminde sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli bir sebep olmadığı iddiası ile fesih bildiriminin tebliği tarihinden itibaren 1 ay içinde işe iade talebiyle arabulucuya başvurmak zorunda olacak.

Tarafların çözüm üretemediklerinin ortaya çıkması halinde arabulucu bir çözüm önerisi yapabilecek. Arabuluculuğa başvuranları bilgilendirmek, arabulucuları görevlendirmek ve kanunla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere, Bakanlık tarafından uygun görülen adliyelerde arabuluculuk büroları kurulacak.